

PERGALĖ

LIETUVOS KP(b) ZARASŲ APSKRITIES KOMITETO IR
ZARASŲ APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Z A R A S A I

1948 m.

balandžio mėn.

12

PIRMADIENIS

№ 27(215)

Kaina 20 kap.

Politinį darbą MTS ir tarybiniame ūkyje į pirmą vietą

Sėkmingas pavasario sėjos įvykdymas, kova už aukštą derlių daug priklausys nuo gero MTS ir tarybinio ūkio darbininkų darbo. Ypatingai didelę reikšmę sėjos darbų įvykdyme turės masinių traktorių stotys. Tinkamas ir savalaikis žemės dirbimas pareikalaus iš MTS traktorininkų gero ir spartaus darbo.

Pernai metais nei Zarasų, nei Dukšto MTS neįvykdė savo įsipareigojimų sutartyse su žemės ūkio kooperacijos draugijomis, darbo valstiečiais. Daugelyje atvejų atliktų traktoriais darbų kokybė buvo žemame lygyje. Pasitaikydavo atsitikimų, kada traktorininkai gaudami kyšius iš buožių, mesdavo arimo darbus pas varginguosius valstiečius ir eidavo arti žemės buožiams. Savaimė suprantama, kad tokie grubūs partijos politikos kaime iškreipimo faktai, žema darbų kokybė pyktino darbo valstiečius.

Nemažesni darbo trūkumai buvo ir tarybiniame ūkyje. Nors pernai beveik visuose respublikos tarybiniuose ūkiuose buvo aukštų derlių grandys, kurios savo darbo rezultate pasiekė nemažų laimėjimų išaugindami aukštus derlius, tačiau Dukšto tarybinio ūkio vadovai tuo klausimu tinkamai neužsiėmė. Socialistinės lenktyinės tarybinio ūkio darbininkų tarpe buvo išvystytos tik popieriuje, to rezultate darbo našumas buvo gana žemas.

Aišku, kad šie visi trūkumai buvo todėl, kad politinis darbas apskrityje MT stotyse ir tarybiniame ūkyje buvo apleistas, direktorių pavaduotojai politiniams reikalams nekreipė rimto dėmesio į politinį darbą darbininkų tarpe, o dažniausiai pakeisdavo direktorius, vadovaujant ūkiniams reikalams.

Šiais metais, kada mūsų apskrities kolektyvinio ūkio valstiečiai, apskrities darbo valstiečiai dega troškimu išauginti aukštą derlių, pasiekti dar didesnio materialinio lygio pakilimo, reikalinga ypatingai

gerai ir sparčiai dirbti mūsų apskrities masinių traktorių stotims ir tarybinio ūkio darbininkams. Visa tai priklausys nuo tinkamo partiniai politinio darbo pastatymo MTS ir tarybiniame ūkyje.

Reikalinga atžymėti, kad Zarasų MTS direktoriaus pavaduotojas politiniams reikalams drg. Grigorjevas apleido politinį darbą MTS darbininkų tarpe. Drg. Grigorjevas retai būna masinių arklių nuomojimo punktuose, nesikalba su MANP darbininkais. Silpnai vedamas darbas ir pačios MTS traktorininkų tarpe.

Visiškai užleistas politinis darbas tarybinio ūkio darbininkų tarpe (direktoriaus pavad. politiniams reikalams drg. Cholopovas). Čionai labai reikalingas atsitikimas, kuomet būtų pravedami pasikalbėjimai su darbininkais. Raudonasis kampelis paverstas grūdų sandėliu, esamas tarybiniame ūkyje radijo imtuvas naudojamas asmeniškai tarybinio ūkio vadovų. Drg. Cholopovas visiškai sužlugdė politinį darbą.

Keista, kad partijos Dukšto valsčiaus komitetas prapirštus žiūri į padėtį tarybiniame ūkyje. Partijos valsčiaus komitetas yra atsakingas už politinio darbo sužlugdymą Dukšto tarybiniame ūkyje.

MTS partinės organizacijos, partijos Dukšto valsčiaus komitetas privalo nedelsiant apsvarstyti partiniai-politinį darbą MTS ir tarybiniame ūkyje. Reikalinga nedelsiant ištaisyti padėtį. Konkreti priimti priemonės partiniai-politinio darbo pagerinimui ir pastatyti jį tinkamam aukštumui.

Valsčių partinės organizacijos privalo sistemingai vadovauti politiniam darbui MTS, MANP ir tarybinio ūkio traktorininkų ir darbininkų tarpe.

Tik tinkamas partiniai politinio darbo pastatymas MTS ir tarybiniame ūkyje užtikrins sėkmingą pavasario sėjos atlikimą laiku ir aukštame agrotechnikos lygyje, užtikrins aukšto derliaus pasiekimą.

TSRS maisto pramonė viršijo pirmojo ketvirčio planą

TSRS maisto pramonė įvykdė pirmojo ketvirčio planą 108,1 proc.

Augalinių riebalų gamybos uždavins įvykdytas 111,7 procento, muilo gamybos — 102,6 proc., cukrus — rafinavo — 105,9 proc., konditerijos gaminių — 117 proc., konser-

vų — 120,4 proc. ir druskos — 133,1 proc.

Palygintu su atitinkamu periodu metų laikotarpiu, pirmojo ketvirčio produkcijos pagaminta daugiau: augalinių riebalų — 51 procento, muilo — 54 ir konservų — 81. (TAS S-ELTA).

Trečioji Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos sesija

Informacinis pranešimas

Apie 1948 metų balandžio mėn. 6 dienos

Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos posėdžius

Balandžio mėn. 6 dieną 11 valandą ryto įvyko antrasis Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos posėdis.

Pirmininkauja Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos Pirmininko Pavaduotojas deputatas M. Mickis.

Dienotvarkėje — Lietuvos TSR Finansų Ministro deputato A. Drobnio pranešimo apie Lietuvos TSR Valstybinį biudžetą 1948 m. svarstymas.

Papildomam pranešimui dėl 1948 metų Lietuvos TSR Valstybinio biudžeto žodį gavo Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos biudžeto komisijos pirmininkas deputatas B. Pušinis.

Po deputato B. Pušinio papildomo pranešimo prasidėjo dėl 1948 metų Lietuvos TSR Valstybinio biudžeto klausimo diskusijos.

Diskusijose dalyvavo: deputatas J. Piligrimas (Josvainių rinkiminė apygarda), Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininko Pavaduotojas ir Lietuvos TSR Žemės ūkio Ministras deputatas K. Liaudis (Pabiržės rinkiminė apygarda), Lietuvos TSR Vietinės Pramonės Ministras P. Kuris, deputatas F. Beliauskas (Vilniaus miesto Žvėryno rinkiminė apygarda), Lietuvos TSR Švietimo Ministras deputatas J. Žiugžda (Jėzno rinkiminė apygarda), deputatas A. Cibas (Klaipėdos miesto Lenino rinkiminė apygarda), Lietuvos TSR Prekybos Ministras deputatas A. Ivaškevičius (Vilkauskio rinkiminė apygarda), Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininko Pavaduotojas P. Oleka, deputatas V. Maksima-

1. Antalieptės kolektyvinis ūkis prisiėmė įsipareigojimus — 1 pusl.
2. V. Sereda. Politinis darbas sėjos kampanijoje — 2 pusl.
3. Al. Sibirskij. Apleistas politmasinis darbas Zarasų MTS — 2 pusl.
4. S. Leonas. Kolektyviniai ūkiai — kelias Lietuvos žemės ūkio suklestėjimą — 2 pusl.
5. Saratovo grities, Jeršovo rajono lietuviškame kolektyviname ūkyje „Raudonasis Spalis“ — 3 pusl.
6. Uolesas apie JAV kišimąsi į Irano vidaus reikalus — 4 pusl.
7. Uol — stritas — 4 pusl.
8. Antazavės diena — 4 pusl.

vičius (Kaišiadorių rinkiminė apygarda), deputatas B. Dauguvietis (Pasvalio rinkiminė apygarda), deputatas A. Zukauskas — Vieniūlis (Anykščių rinkiminė apygarda), Lietuvos TSR Maisto Pramonės Ministras deputatas K. Andrijaus (Marijampolės rinkiminė apygarda).

Tuo Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos antrasis posėdis uždarytas.

Balandžio mėn. 6 dieną 7 valandą vakaro įvyko Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos trečiasis posėdis.

Pirmininkauja Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos Pirmininko Pavaduotojas deputatas E. Kasnauskaitė.

Dienotvarkėje — Lietuvos TSR Finansų Ministro deputato A. Drobnio pranešimo, dėl 1948 metų Lietuvos TSR Valstybinio biudžeto svarstymas.

Diskusijose dalyvavo: deputatas A. Gražinis (Joniskio rinkiminė apygarda), deputatas T. Mončiunskas (Kražių rinkiminė apygarda), Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininkas deputatas M. Gedvilas (Vilniaus miesto Senamiesčio rinkiminė apygarda), deputatas S. Totorius (Daugų rinkiminė apygarda), deputatas A. Zmuidzinavičius (Simno rinkiminė apygarda), Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Prezidentas deputatas J. Matulis (Jurbarko rinkiminė apygarda), deputatas J. Simkus (Darbėnų rinkiminė apygarda).

Tuo Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos trečiasis posėdis baigiamas.

Sekantis posėdis skiriamas balandžio mėn. 7 dieną 11 valandą ryto.

Apskrityje vyksta masiniai laukų darbai

Antalieptės kolektyvinis ūkis prisiėmė įsipareigojimus

Antalieptės valsčiaus „Marytės Meinikaitės“ kolektyvinio ūkio valstiečiai prisiėmė įsipareigojimus išauginti aukštą derlių. Jie pasižadėjo išauginti rugių po 100 pūdų iš 1 ha 6 ha plote, vasarinių kviečių po 100 pūdų iš 1 ha plote, miežių 110 pūdų iš 1 ha plote, avių po 110

pūdų iš 1 ha 3 ha plote ir bulvių 1000 pūdų iš 1 ha plote. „Marytės Meinikaitės“ kolektyvinis ūkis išaukė į socialines Utenos apskrities Skulutiškio valsčiaus „Laisvės kelių“ kolektyvinį ūkį.

(„Pergalės“ inform.)

Valsčius pirmūnas

Salako valsčiaus valstiečiai, norėdami gauti aukštą derlių, laiku pradėjo pavasario laukų darbus. Jie jau užirė 125 ha žemės ir suakėjo 240 ha.

Geriausiai pasižymėjo Narėnų apylinkės valstiečiai Žilinskas P., Dručeikas M. ir

Kemionų apylinkės valstiečiai Bivainis P., Daugys A. ir eilė kitų.

Visas Salako valsčius bolševikiškai kovoja už aukštą derlių ir prisiėmė įsipareigojimus.

S. Kairys

Dukšto MTS laukų darbuose

DUKŠTAS. („Pergalės“ spec. koresp. telefonu). Dukšto MTS traktoriai jau išėjo į laukus ir pradėjo pavasario darbus žemės ūkio kooperacijos drau-

gių ir vargingųjų valstiečių žemėse. Jau suarta 6,5 ha žemės traktoriais. Šiais metais MTS traktorininkai įsipareigojo dirbti našiau, sparčiau.

Dusetų valsčiaus valstiečiai prisiima įsipareigojimus

Dusetų valsčiuje įvyko bendras valstiečių susirinkimas, kur buvo apsvarstyta Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Lietuvos KP(b) Centro Komiteto nutarimas „Dėl kolektyvinių ūkių organizavimo respublikoje“ ir prisiimtas įsipareigojimas dėl aukšto derliaus užauginimo.

Visas valsčius įsijungė į socialines su Antazavės valsčiumi. Jie įsipareigojo užauginti rugių po 60 pūdų iš 1 ha 2700 ha plote, kviečių po 58 pūdus iš 1 ha 1330 ha plote.

Pirmieji žingsniai į laukus

Dusetų valsč. Pakniškių apyl. Antazavės km. valstietis Vilius Broga, gerai žinodamas ankstyvos sėjos svarbą, balandžio 5 dieną išėjo į laukus ruošti dirvos pavasario sėjai. Pakniškių apyl. valstiečiai įsipareigojo iš 1 ha gauti po 80 pūdų kviečių. F. Zuklys

Partijos gyvenimas

Politinis darbas sėjos kampanijoje

Vos tik prasidėjus pavasario sėjos pasirengimo kampanijai mūsų MTS partinė organizacija pasidarė tikruoju tos kampanijos organizatorium ir vadovu. Prieš visą mūsų MTS darbo aktyvą, traktorininkus, darbininkus ir tarnautojus iškilo garbingas, bet tuo pat ir atsakingas uždavinys, nes šiemet pagal planą mūsų MTS ir MANP turėjo suarti 2 kartus daugiau žemės, negu pernai. Vien tik Dukšto žemės ūkio kooperacijos draugijai mūsų MTS šiemet turės suarti 200 ha žemės. Mūsų partinė organizacija gerai suprastama, kad tik kruopštus politmasinis aiškinamasis darbas, nuosekli darbo kontrolė ir vadovavimas galės užtikrinti sėkmingą MTS ir MANP pasirengimą pavasario sėjai tuo pačiu laiku ir sėkmingą jos pravedimą.

Tuo tikslu visi mūsų MTS komunistai išvystė platų politmasinį aiškinamąjį darbą MTS traktorininkų, darbininkų, tarnautojų ir darbo valstiečių tarpe. Prie partorganizacijos buvo organizuotas iš komunistų ir komjaunuolių agitkolektyvas, kurio įėjomis MTS, MANP traktorininkų, darbininkų, tarnautojų ir darbo valstiečių tarpe yra pravesta 62 pasikalbėjimai ir pranešimai.

Ypatingai pasižymėjo Zatokų MANP vedėjas, VKP(b) kandidatas Balapkinas, kuris pravedė 10 pasikalbėjimų ir pranešimų, komunistas Komarovas, kuris pravedė 5 pasikalbėjimus. Agitkolektyve gerai dirbo ir kai kurie komjaunuoliai kaip, pvz., Dimitrova ir traktorininkas Grigorjevas.

Viename iš partinių susirinkimų visi partinės organizacijos komunistai ir kandidatai buvo paskirti atsakingais už kiekvieną darbo sritį. Kaip, pvz., aš buvau pakirtas atsakingu už traktorių remontą, komunistas Šalna — už MANP darbą, komunistas Komarovas — už sutarčių įvykdymą, komunistas Zlobinas — už politmasinį darbą ir t. t.

Viso to rezultate, visas mūsų MTS ir MANP darbo kolektyvas, traktorininkai, darbininkai ir tarnautojai, sėkmingai įvykdė visus prieš juos išskylusius uždavinius, laiku atremontavo traktorius. Viršytas su arčiau sudarymo planas. Šiuo laiku prie MTS organizuotus traktorininkų kursus sėkmingai užbaigė 12 jaunuolių.

Visa tai davė galimybės laiku pradėti pavasario laukų darbus.

Šiandien jau 5 mūsų traktoriai pradėjo pavasario arimo

darbus. Visas mūsų MTS ir MANP kolektyvas apsvairstes patriotinį kėdainiečių krepimasi, karštai jam pritarė ir įsijungė į socialkultūras už sėkmingą ir savaiki visų sutarčių pildymą dėl priešaiškio visų pavasario laukų darbų plano įvykdymo.

Pavasario sėjos kampanijoje MTS partinė organizacija išdirbo konkrečias politinio darbo priemones. Mes ypatingą dėmesį kreipiame į masinį aiškinamąjį darbą traktorininkų ir MANP darbininkų tarpe. Sėjos kampanijoje mes pravesime eilę paskaitų ir pasikalbėjimų traktorininkų brigadose ir MANP darbininkų tarpe.

Partinė organizacija atkreipė didelį dėmesį į politinį darbą sėjos kampanijoje. Mes suprantame, kad tik nuolat aiškindami darbininkams partijos ir vyriausybės nutarimus, vadovaudami socialkultūras, į kurias įsijungė MTS kolektyvas pavasario sėjos kampanijoje, mes įvykdysime visus uždavinius, kad užauginti aukštą derlių.

V. Sereda

Dukšto MTS direktorius.

Apleistas politmasinis darbas Zarasų MTS

Zarasų MTS vadovai nepadarė išvadų iš pernai metų klaidų, kada traktorininkai už kyšius ar žemę buožėms, žemės darbų kokybė buvo žemame lygyje. Tai buvo todėl, kad pernai metais su traktorininkais nebuvo vedamas joks masinis — aiškinamasis darbas. Traktorininkų darbo niekas nekontroliavo. Labai nuostabu, kada MTS vadovai žinodami pernai metų klaidų priežastis, šiais metais šių klaidų išgyvendinimui nesitima jokių priemonių.

Neseniai įvyko MTS partinės organizacijos ataskaitiniai rinkiminiai susirinkimai. Nutarime buvo įrašyta — pagerinti politmasinį darbą MTS darbuotojų tarpe. Bet šio nutarimo punktas, liko neįgyvendintas. Politmasinis darbas čia ne tik nepagerėjo, bet atvirkščiai, jis visai užmestas.

Dir ligi šio laiko Zarasų MTS direktoriaus pavaduotojas politiniams reikalams drg. Grigorjevas neveda jokio politmasinio darbo. Traktorininkų kursuose jis dėstė tik draugo Stalino biografiją. Šiai temai jis skyrė 40 val. Tačiau kas per dėstymas, jei 8 kursantai gavo po dvejetą o visi likusieji po tris. Drg. Grigorjevas net nepraveda laikraščių skaitymo. Nežinia dėl kokios priežasties nebuvo atžymėtos šventės, kaip 30 — sios Tarybinės Armijos metinės, Tarpautinė Moters Diena ir pan. Drg. Grigorjevas net nerado reikalo šių švenčių išvakarėse praveisti pasikalbėjimo su MTS darbininkais. Drg. Grigorjevas retas svečias MAN Punktuose.

Neleistinas ir tas faktas, kada prasidėjo pavasario laukų

darbas, kada reikalinga atkreipti rimtą dėmesį į politmasinį darbą MTS traktorininkų ir MANP darbininkų tarpe, drg. Grigorjevas išėjo atostogų.

Zarasų MTS politinis darbas visiškai užleistas. Partinės organizacijos nutarimas neįvykdytas. Tai yra didelė MTS partinės organizacijos ir direktoriaus pavaduotojo politiniams reikalams klaida. Politinio darbo užleidimas gali privesti prie rimtų MTS darbo trukumų pavasario sėjoje.

MTS partinė organizacija privalo atkreipti rimtą dėmesį į politinio darbo pastatymą MTS ir MANP darbininkų tarpe, apsvairstyti drg. Grigorjevo darbą ir priimti konkrečias priemones darbui pagerinti.

Al. Sibirskij

Sėkime linus tik į gerą ir gerai paruoštą dirvą

Linai labiau už kitus augalus yra reikalingas. Tik iš lininio pluošto galime pasigaminti reikalingiausią audinį, sėmenys yra labai vertinga pramonė žaliava. Svarbiausia linų augintojams yra turėti didžiausią pluošto ir sėmenų derlių ir geriausios rūšies pluoštą. Visai suprantama, kad linai pareikalaujami daug darbo rūpestingumo ir sugebėjimo turėti daugiau linų ir pa-jamų. Visi bandymai stotyse daryti ir kasdienis linų augintojų patyrimas rodo, kad linai daug kuo išsiskiria iš kitų augalų. Įvairūs linų tyrimai, bandymai ir pačių augintojų stebėjimai labai daug painių lininkystei klausimų išaiškino ir nustatė tikras linų derlių padidinti priemones. Jas nors trumpai pagnagrinėsime. Linas vadinamas vargo augalas. Auga jie beveik visose dirvose. Tačiau blogose dirvose linai blogai dera ir dar mažiau duoda naudos.

Augimo pradžioje linas yra silpnas, mažomis šaknelėmis augalas. Lino šaknys daugiausiai išsiplatina paviršutiniame dirvos sluoksnyje. Dėl to linams parenkamos daugiau drėgmę laikančios dirvos, ne pačios šlapiosios, nes šios vėlai išdžiūsta ir yra kilokiais būdais pagadintos. Be to, jie trumpai auga, daug trumpiau už kitus augalus. Dėl to jiems reikalinga trumpo augimo metu labai daug paimti iš dirvos maisto. Tas maistas yra vandenyje ištirpusios ir labai praskiestos trąšos. Sunkiai tirpstančiomis trąšomis linas nepasinaudoja, nors jų būtų labai gausu, taip pat linas negali pasinaudoti trąšomis kai dirva išdžiūsta ir pasirodo pertrūstas trąšų skiedinys. Tad tinkamiausias linams yra priemolių, priemelių dirvos, turinčios užtektinai drėgmės ir atitinkamai paruoštos. Mūsų laukuose linams laikomos tinkamiausios dirvos dobilienos ir plėšimai. Linai pradžioje pamažu

auga. Dėl to atsiranda daug linų kenkėjų piktžolių. Jos iščiulpia iš dirvos linams labai reikalingą drėgmę, maistą ir greičiau augdamos linus nustelbia.

Dobilienos ir plėšimai mažiau turi greitai dygstančių piktžolių, todėl šiuo atžvilgiu laikomos linams tinkamiausios. Kai nėra dobilienų ir plėšimų, tada linai sėjami po žieminių, gausiai patręštų mėšiu, į vasarą linai visai neverta linų sėti. Bandymai rodo, kad augti aukšti labiausiai skatina azotinės trąšos, todėl sėjant linus reikalinga duoti azotinių trąšų, pavyzdžiui amonio arba kalkių salietros nuo 100 iki 200 kg/ha. Tačiau pluštą didina ir ji pagerina fosforinės ir kalinės trąšos, reikalinga anksti pavasari, kur bus sėjami linai patręsti superiu nuo 200 iki 300 kg/ha ir kalio druskos nuo 100 iki 150 kg/ha.

Neturint fosforinių trąšų galima pakeisti medžio pelenais patręšiant nuo 500 iki 600 kg/ha. Tačiau Subertas trąšas reikalinga ištirti į dirvą suakėjant akėdiomis. Daug drėgmės reikia pasėjai linų sėklai sudygti ir linams augti.

Beveik kiekvieną pavasarį linams drėgmės trūksta. Todėl ir yra pats tinkamiausias linų sėjos laikas gegužės mėn. pradžioje. Pasėti gegužės mėn. pradžioje linai davė daugiau iš vieno ha linų pluošto 430 kg linų sėmenų 150 kg. Keturiolika dienų vėliau pasėti davė iš vieno ha linų pluošto 350 kg linų sėmenų 360 kg. Iš padarytų bandymų aiškiai matyti, kad į linų derliaus pakėlimą atsiliepa netik geros ir derlingos žemės, bet ir ankstyvoji linų sėja. Kiekvieno valstiečio yra šventa pareiga atsiekti aukštesnį derlių, tam tikslui reikalinga nenuvėlinti linų sėjos, nes pavėluota linų sėja atneša didelius nuostolius.

P. Ščevinskas
Technikinių kultūrų
agronomas

Pavasario mugės Zarasuose

Š. m. balandžio mėn. 15—16 ir 22—23 d. d. Zarasuose įvyks pavasarinės mugės. Pavasario mugėse dalyvaus darbo valstiečiai su produktais ir prekiaujančios bei pramoninės organizacijos su savo gaminiiais.

Mugėse plačiam pardavimui savo plataus vartojimo prekes užveš Zarasų pramonės kom-

binatas, apkoopsąjungos pramonės kombinatas, gamybinė ir žemės ūkio kooperacija.

Pramoninės ir prekybinės organizacijos savo paviljonuose pardavinės darbo valstiečiams medžiagas, plataus vartojimo prekes, žibala, druską, degtusus ir kit. prekes, bei žemės ūkio inventorių.

(„Pergalės“ inform.)

Kolektyvinių ūkių statyba

Kolektyviniai ūkiai-kelias į Lietuvos žemės ūkio suklestėjimą

Neseniai spaudoje paskelbtas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Lietuvos KP(b) CK nutarimas „Dėl kolektyvinių ūkių organizavimo respublikoje“ yra išimamas dokumentas, pažymintis naują laikotarpį mūsų kaimo gyvenime. Mūsų respublikos žemės ūkio pertvarkymas socialistiniais principais atveria naujus kelius audringam Lietuvos kaimo išsivystymui, sudaro pagrindinę prielaidą valstiečių masių medžiaginei gerovei ir kultūriniam lygiui kelti.

Buržuazinėje Lietuvoje žemės ūkis buvo „vystomas“ saujelės dvarininkų ir buožių naudai. Jie sudarė vos tik

šeštąją dalį žemės savininkų, bet jų rankose buvo daugiau kaip pusė viso žemės ploto, didžioji dalis gyvulių ir apie 70 proc. visų žemės ūkio įrankių bei mašinų.

Buržuazinė „žemės reforma“ visiškai nežymiai palietė socialinius santykius Lietuvos kaime. Dvarininkams buvo palikta apie 700.000 ha geriausios žemės — beveik dvigubai daugiau, negu buvo išdalinta visiems naujakuriams ir priedininkams. Pastariesiems, buvo išdalinta tik 10 proc. žemės ploto. Gi 90 proc., liko senųjų savininkų, didžiąją dalimi dvarininkų ir buožių, rankose. Tačiau ir tie patys

naujakuriai, palikti likimo valiai, negalėjo įsitvirtinti jų gautoje žemėje koir siekė buržuaziniai Lietuvos valdovai.

Vien tik iki 1930 metų savo žemės neteko daugiau kaip trečdalis visų naujakurių, gavusių sklypus pagal buržuazinę „žemės reforma“. Nuo 1930 metų iki 1940 metų žemės bankas išvaržė tolesnius 66.590 akių. Dešimtys tūkstančių nuo žemės nuvarytų valstiečių turėjo arba emigruoti iš Lietuvos, arba tapti dvarininkų bei buožių samdiniais, arba papildyti bedarbių armiją miestuose.

Tuo metu, saujelė dvarininkų, buožių ir aukštųjų valdininkų sukoncentravo savo rankose vis daugiau žemės, darbo valstiečių — net tų, kurie išliko savo sklypuose — padėtis katastrofiškai blogėjo diena iš dienos. Paskutiniaisiais smetoninio režimo metais Lietuvoje darbo valstiečiai turėjo 300 milijonų litų skolų. Už šias skolas valstiečiai kasmet turėjo sumokėti 27 milijonus litų vien tik procentų — beveik pusantro karto tiek, kiek jiems reikėjo sumokėti žemės ūkio mokesčių. Retai koks darbo valstietis įstengdavo sumokėti net procentus už skolas, daugiausiai jis būdavo priverstas pro-

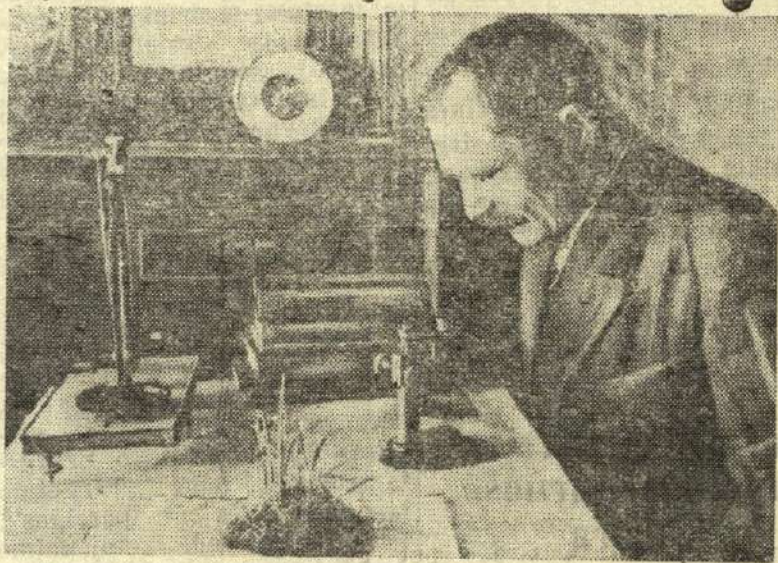
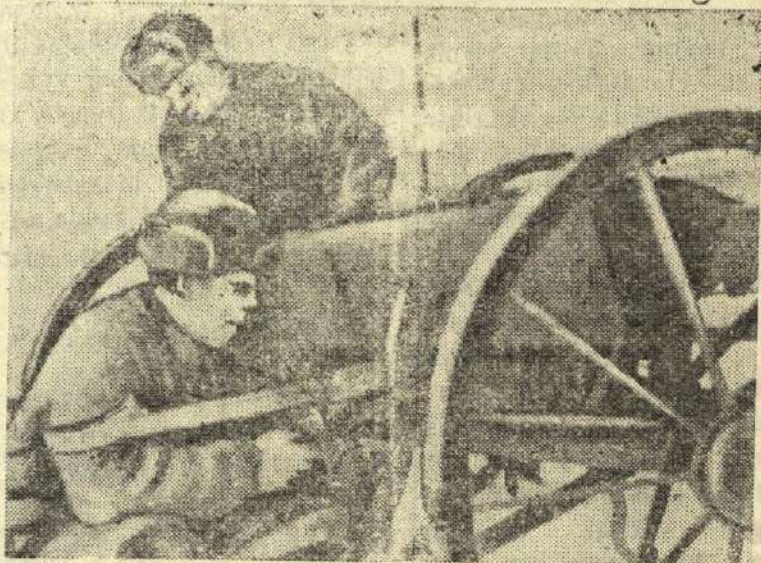
centams sumokėti bristi į naujas skolas. Buržuazinės Lietuvos mūžamės valstietis vidutiniškai iš vieno hektaro turėjo 35 litus pajamų, kai tuo tarpu kiekvienam hektarui žemės teko 200—300 litų skolos o už tas skolas reikėjo mokėti nuo 12 iki 16 procentų!

Vargo priverstas darbo valstietis parduodavo savo produktus pusdykiai. Didžioji dalis tų produktų eidavo užsienį, o iš eksporto pralobdavo saujelė spekuliantų.

Net buržuazinė spauda kai kada būdavo priversta pripažinti baisią darbo valstiečių padėtį.

Saratovo srities, Jeršovo rajono lietuviškame kolektyviniame ūkyje „Raudonasis Spalis“

(foto apybraiža)

1. Kolektyvinis ūkis rimtai ruošiasi 1948 metų pavasario sėjai. Dabar čia remontuojamos sėjamosios. Plūgai ir kitas žemės ūkio inventorių jau pilnoje tvarkoje.

Nuotraukoje: kalvis I. Vojevodinas ir šaltkalvis P. Batiševas remontuoja sėjamosias. 2. Jeršovo rajono Krasniansko MTS, kuri aptarnauja lietuvių kolektyvinį ūkį „Raudonasis Spalis“, atėjo iš įmonės nauji galingi traktoriai S-80.

Dabar traktoriai vyksta į kolektyvinį ūkį.

3. Didelį darbą veda kolektyviniame ūkyje agronominės laboratorijos vedėjas agronomas J. J. Miškinis. Jis nuo kolektyvinio ūkio organizavimo dienos daug įdėjo trūso, kad užtikrinti kolektyvinio ūkio laukų derlingumą. Dabar Miškinis ruošia gerą sėklinę medžiagą 1948 metų pavasario sėjai.

4. Buvęs Didžiojo Tėvynės karo dalyvis, kombainininkas Antanas Galvydis 1947 metais per 33 darbo dienas uždirbo 5550 rub. pinigais ir 63 pūdus grūdais. Jo žmona kolektyvininkė Viktorija, išdirbusi 275 darbdienius gavo gausiai grūdų ir kitų produktų.

Nuotraukoje: vakariene Galvydžio šeimoje (iš kairės į dešinę) motina M. A. Galvydienė, kombainininkas Antanas Galvydis, jo žmona Viktorija, A. M. Galvydis ir kolektyvinio ūkio traktorininkas U. Galvydis.

5. Pilna žmonių būna vakarais kolektyvinio ūkio klube—skaitykloje. Čia kolektyvininkai ir kolektyvininkės ir jų šeimų nariai gali gauti įdomią knygą, naują žurnalą ir laikraštį, sužaisti šachmatais, linksmai praleisti savo laisvalaikį.

6. Čiornaja Padina kaime, kuriame yra kolektyvinis ūkis, yra nepilna vidurinė mokykla, kurioje mokosi lietuvių kolektyvinio ūkio „Raudonasis Spalis“ kolektyvininkų vaikai.

Nuotraukoje: Geografijos pamoka. Pamoką veda dėstytojas drg. Julija Kosjeo. Prie gaublio 4 klasės mokinė—pirmūnė I. Lamėnaitė.

Fotokronika: ELTA

2

4

6

Buožinis laikraštis „Lietuvos žinios“ 1938 m. paskelbė tokius statistinius duomenis apie gyvenimo sąlygas lietuviškajame kaime:

„37proc. ūkininkų miega virtuvėse, vienoje lovoje telpdami 2 ir daugiau asmenų. 12proc. trobų apšviečiamos žibalinėmis lempomis be stiklų. 29proc. trobų turi molines arba paprastų žemių grindis. Parazitų yra 65 šeimose iš 100. Tik 1proc. kaimiečių moterų dėvi naktinius marškinius, 9proc. miega su dienos drabužiais. 76proc. ūkininkų nešioja medines klumpes, tik 2proc. dėvi batų. 19proc. moterų visiškai nevalo mūlo. Vasarą moterys dirba po 16 valandų per parą, žiemą—po 12. Tik 12proc. moterų išsisi šventadieniais, kitos dirba be jokio poilsio.“

Tarybų valdžia per trumpą laiką atliko milžiniškus pertvarkymus Lietuvos kaime. Ji likvidavo dvarininkų klase, apribojo buožių žemės nuosavybę, aprūpino žemę daugiau kaip 90.000 buvusiųjų bežemių ir mažžemių valstiečių, suteikė naujakuriams milžinišką medžiaginę pagalbą, pradėjo mechanizuoti respublikos žemės ūkį, ėmėsi eilės priemonių jo agrotechniniam lygiui pakelti. Tačiau smulkaus individualaus ūkio sąlygomis darbo valstiečiui vis vien neišbristi iš skurdo, net jeigu jis dirba kaip laisvas žmogus laisvoje žemėje. „Su smulkiu ūkiu negalima įveikti skurdo“—šie didžiojo Lenino žodžiai lieka nepajudinama tiesa.

Pagrindiniu būdu pakeisti valstiečių gyvenimą, pakelti jų medžiaginę gerovę bei

kultūros lygį, pasiekti tikrą Lietuvos žemės ūkio suklestėjimą gali tik kolektyviniai ūkiai. Tik kolektyviniuose ūkiuose gali būti plačių masinių ir racionaliai pritaikyta šiuolaikinė technika, kuri vis labiau pavaduoja valstiečių rankų darbą. Tik kolektyviniuose ūkiuose gali būti plačiai pritaikoma šiuolaikinė agrotechnika, kuri pakelia ir dar nematytą lygį žemės ūkio kultūrai. Tik kolektyvinių ūkių sąlygomis, perkėlus darbą valstiečius iš viensėdijų į kompaktiškas gyvenvietes, gali būti organizuotas platus valstiečių masių kultūrinis aptarnavimas. Kolektyviniai ūkiai—tai elektrai ir kinas, klubai ir kultūros namai; lopšeliai, vaikų darželiai, gimdymo namai bei visa eilė kitų kultūros bei sveikatos apsaugos įstaigų, kurių didžioji

dalis negali būti organizuota išskaidytų viensėdijų bei individualinių ūkių sąlygomis. Tik kolektyvinių ūkių sąlygomis gali likviduoti Lietuvos žemės ūkio atsilikimą, valstiečių skurdą, išvesti kaimo darbo žmones į pasiturinčio ir kultūringo gyvenimo kelią.

Kolektyvinių ūkių sąlygomis valstiečių darbas tampa pagrindiniu, nulemiančiujos medžiaginę padėtį. Sąžiningas darbas ir teisingas racionalus jo organizavimas drauge su valstybės teikiama pagalba gali per trumpą laiką užtikrinti pasiturintį gyvenimą visiems kolektyvinių ūkių valstiečiams.

„Socializmas reikalauja netinginiavimo, o to, kad visi žmonės dirbtų sąžiningai, dirbtų ne kitiems, ne turto liams ir išnaudotojams, o

sau, visuomenei. Ir jei mes dirbsime sąžiningai, dirbsime sau ir saviems kolektyviniams ūkiams,—tai mes pasieksim, kad per kokius 2—3 metus pakelsime visus kolektyvinių ūkių valstiečius, ir buvusius varginguosius valstiečius ir buvusius vidutiniuosius valstiečius, ligi pasiturinčiųjų lygio, ligi lygio žmonių, kurie turi gausiai produktų ir visiškai kultūringai gyvena.“—Šie didžiojo Stalino žodžiai pasakytų prieš 15 metų pirmajame Visasąjunginiame kolektyvinių ūkių valstiečių spartuolių suvažiavime, nauja jėga šiandien skamba Tarybų Lietuvos valstiečiams, pradedantiems žygiuoti vieninteliu teisingu keliu—kolektyvinių ūkių keliu.

S. LEONAS.

